

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 11. An per vnionem hypostaticam Natura humana Christi caruerit aliquo positio, vbi de subsistentia creata, de Negationibus, & de Relationibus, & de præcisione obiectiua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39069

498 *Liber Quintus*
existentiale, seu denomina-
tium vtcumque loqui libeat,
haberet in ordine ad hūc effe-
ctum formalem.

C A P V T X I

*An per unionem hypostaticam
Natura humana Christi car-
uerit aliquo positiuo, ubi de
subsistentia creata, de Ne-
gationibus, & de Relationibus
& de precisione obiectiua.*

171 **A** Sserimus primò
ex eo quod Con-
cilia definiuerint nō mansisse
in Christo subsistentiā creatā,
minimè inferri eam addere
supra naturā aliquid positiuū,
quasi alioquin definitio illa
esset nugatoria. Cōcilia enim
tantummodo intendunt sta-
tuere,

tuere, vnionem illam esse sub-
stantialem, & huiusmodi per
quam humanitas Christi non
remaneat aliquid *totum*, sicut
remanet Energumenus non
obstante vnione cum Dæmone
inhabitante, & sicut remanet
Cælum non obstante vnione
cum Intelligentia. Per has
enim vniones non perfici-
tur substantialiter vel homo,
vel Cælum, nec eorum opera-
tiones euadunt veræ operatio-
nes Dæmonis, aut intelligen-
tiæ. Hoc ergo definierunt Cō-
cilia contra Nestorium. Et qui-
dem nomine *subsistentiæ* apud
veteres non intelligebatur il-
lud vltimum, per quod Natu-
ra subsistit in se, sicuti apud
Recentiores, sed intelligebatur
ipsum totum substantiale, vt
benè

benè obseruat Vasq. Quare
 Concilia negando in Christo
 substantiam creatam, nega-
 runt dumtaxat *totum substan-*
tiale creatum. An verò *totum*
 diceret supra partes ipsum esse
totius distinctum à partibus
 unitis, vel potius diceret ali-
 quem modum substantialem
 què Recentiores vocant *subst-*
stantiam, vel diceret solam ne-
 gationem, erat quæstio meta-
 physica nihil pertinēs ad my-
 steria fidei, & ad intentū Con-
 ciliarum.

172 Cæterum S. Thomas
 3. par. q. 33. art. 3. & q. 4. art. 1.
 ad 3. supponit, hypostasim ad-
 dere aliquid posituum supra
 Naturam, dum ex hoc inferri
 non fuisse conueniens vt Deus
 assumeret aut Naturam an-
 geli.

gelicam, aut humanā præexi-
stentem, ne scilicet Naturæ au-
ferret aliquid q̄ antea habebat.
Sed hæc opinio S. Tho. videtur
fundari in altera ex duabus
sententijs merè philosophicis,
quæ apud Recentiores extra
scholam D. Thomæ non sunt
valde communes. Altera est il-
la plurium Peripateticorum,
quòd totum habeat aliquod
esse distinctum à partibus vni-
tis, & quòd eiusmodi esse sit
principium operationum quæ
proueniunt à toto. Ex quo
colligit S. Doctor. q. 6. de mi-
raculis art. 3. in corp. Intelli-
gentias non esse causas com-
positorum materialium, quo-
niam illud quod in his produ-
citur, nō est forma, sed compo-
situm ex Aristotele; & ideo, in-
quit,

quit, causa compositi debet esse
se composita, & non forma
simplex, sicut est Intelligentia.

173 Altera sententia est,
existentiam distingui ex na-
tura rei ab essentia, illamque
unicam esse in vnico ente
substantiali quamuis com-
posito. Hinc infert 3. p. q. 17.
art. 2. Christu[m] habere duo esse
secundum naturas, vnum au-
tem secundum hypostasim,
atque adeo simpliciter agno-
scit in Christo vnum esse,
quoniam naturæ competit ef-
se tantum, vt *quo*, hypostasi au-
tē vt quod. Contrariam doctri-
nam insinuat q. 1. de vnione
verbi Incarnati art. 4. vbi ait
esse propriè dici de supposito
subsistente, de accidentibus
verò dici secundum quid, idem
in

in Christo dari duo esse, alterum primarium, per quod persona diuina substantificatur simpliciter, & hoc est esse nature diuinae; alterum secundarium, per quod persona diuina accipit esse hominem, quod esse ex vna parte non est accidentale, quia homo non predicatur accidentaliter de filio Dei: ex alia parte non est esse principale personae diuinae, quia illa non est aliquo modo augmentata, seu perfectior per naturam assumptam: Ibi ergo ratus dari plures existentias in Christo, videtur in ipso negasse ex eo capite hypostasim creatam, quia hypostasis est aliquod esse totale in genere substantiae. Id enim indicat supra art. 3. praecedenti ad 14. vbi ait, non esse veram hanc

hanc propositionem homo est
humanitas, quia homini multa
accidunt præter essentiam speciei
nam humanitas dicitur qua ali-
quis est homo, & sic in sua signi-
ficatione includit sola ea, quæ
pertinent ad essentiam speciei.
homo autem dicitur qui habet
humanitatem, in quo etiam mul-
ta sunt alia præter essentiam spe-
ciei. Putauit ergo D. Thom.
Humanitatem esse id quod
precisè requiritur ad consti-
tuendam speciem humanam,
hominem verò addere etiam
alias partes substantiales quæ
integra humanitate deficere
possunt, ex: g. manus, oculos
&c. Et in hoc distinguit naturas
cōpositas à simplicibus, quod
in his nomen substantiuū non
importat in recto nisi ipsam
na-

naturam in se manentem, in illis verò importat illud totū conflatum ex natura & cæteris partibus substantialibus pertinentibus ad *esse persone*.

174. Vel ergo S. Th. existimauit esse in Christo duplicem existentiam, sed vnicum esse personale, quod docuit prædicto loco in *questionibus disputatis*; & per *esse personale* intellexit ipsam *totalitatem*, prout distinguitur à partibus quæ tamen in Christo non est aliquid aliud quam ipsa totalitas, & subsistentia Verbi vt supra explicatum est; vel reuocauit illam sententiam. 3.p.d.q. 17. art. 2. vt contendit ibi Caiet. adeoque posuit in Christo vnã tantum existentiam, quia putauit in

Y omni

omni ente per se nō esse nisi
 existentiam vnicam, quæ det
esse simpliciter, ceteras verò exi-
 stentias aduenientes dare esse
secundum quid, & facere vnum
 per accidens cum eo cui ad-
 ueniunt. De reliquo S. Doctor
 non posuit subsistentiam di-
 stinctam & ab existentia, & à
 totalitate. Quocirca qui ne-
 gant distinctionem totius à
 partibus collectiuè sumptis, &
 existentia ab essentia nō sen-
 tiunt cum S. Thoma ponendo
 aliquam subsistentiam cōtra-
 distinctam, quæ sit substantia-
 le complementum ipsius na-
 turæ.

175 Neque eiusmodi sub-
 sistentia modalis absoluta &
 superaddita cæteris partibus
 substātialibus potest esse utilis
 ad

ad cōmunicationem idioma-
tum, quasi hæc substantia,
distincta importetur in recto
in nominibus substantiuus; &
quoniam est vnica in Christo,
ideò possit in eo vnum nomē
substantiuum ex.g. *homo* affir-
mari de alio substantiuo, cu-
iusmodi est *Deus*: Nam contra
hanc recentiorum doctrinam
est, quoniam certè hoc nomē
homo non importat in nobis
tanquam rectum illum modū
substantiæ, quem isti defen-
dunt: alioquin esset vera hæc
propositio: *homo est modus: ho-
mo non constat ex anima, & cor-
pore, &c.* hæc enim omnia
verificarentur de illa substē-
tia distincta si hæc datur.

176 Verius ergo est hoc
nomen *homo*, & cætera sub-

Y 2 stan;

stantiua importare in recto illud esse totale, quod continet humanitatem. Porro hoc esse totale in nobis includit etiam ipsam humanitatem, & per eam constituitur, & perficitur. At illud esse totale, quod est in Christo, potest accipi dupliciter; Primò prout est purū esse diuinum contradistinctum ab ipsa humanitate, & prout tale habet totam perfectionem illius compositi constantis ex Verbo & humanitate, & secundum hanc acceptionem vera est hæc propositio *homo est Deus: homo est increatus &c.* Nam illud est totale habet verè omnia ista prædicata. Secundo modo hoc nomen *homo* potest accipi in Christo vt includens non solū

Ver-

Verbum, sed etiam humani-
tatem intrinsecè; & secundū
hoc esse totale compositum, ve-
rificatur: *hic homo est creatus*
est passibilis, &c. quia verè il-
lud compositum in vna sui
parte est terminus creationis,
& passionis.

177 Et in Deo quidem
subsistentia est illud totū, quod
resultat ex natura & ex pro-
prietatibus personalibus: quæ
omnes in Deo sunt substātia-
les: hæc enim acceptio *subse-*
stentia diuinæ traditur ab Epi-
phanio Diacono in 7. synodo
Act. 6. vbi etiam ait: *subsisten-*
tiam esse naturam non indigen-
tem alia re vt subsistat. hoc est,
naturam cum omnibus alijs
perfectionibus substātialibus.
Quibus perfectionibus subsi-

Y 3 sten.

stantia diuina nihil addit nisi
aliquid ratione distinctū; cui-
usmodi est conceptus perso-
nalitatis respectu paternitatis.
At in nobis, quorum esse sub-
stantiale finitū potest intrin-
secè perfici per infinitam per-
fectionem Dei, substantia
addit aliquid realiter separa-
bile à cæteris perfectionibus
substantialibus.

178 Hoc separabile an-
sit pura negatio: contradistin-
cta ab omni extrinseco, & ab
omni ente positivo, est quæstio
merè philosophica pendens
à sententijs quas habet vnus
quisquè super negationibus,
& relationibus. Nos quidem
fatis probabile putamus nul-
lam dari negationem, que
habeat veritatem contradi-
stin-

stinctam ab omni ente & ab
omni vero positiuo . Nam
omnis *veritas* est *una*, & est
bona vt pote vel increata, & sic
optima, vel creata, & sic bo-
na vt potè amabilis à causa li-
bera, à qua producitur . Et
proinde talis negatio nihil de-
ficit à proprio conceptu *entis*,
nisi vel quatenus inter duo
opposita id quod est imperfe-
ctius adeoq. minus habet en-
titatis, vocatur aliquando ab
Aristotele *priuatio*, & non *ens*,
veluti frigus respectu caloris,
& nigredo respectu albedinis.
vel etiam quatenus idem ob-
iectum prout formaliter col-
latiuum alicuius perfectionis
concepitur sub ratione positi-
ua entis, prout verò formali-
ter exclusiuū perfectionis op-

oppositæ concipitur vt verificans propositionem negatiuam, atque adeò vt negatio.

179. Cæterum Primò videtur incōueniens sufficientiæ diuinæ, ponere in Deo necessitatem disiunctiuam ad illa qua obiecta extrinseca, & distincta à suis volitionibus qualem necessitatem haberet, si negatio contradictoriè opposita homini esset aliquid extrinsecum Deo, & distinctum à decreto excludente existentiam hominis. Secundo non videtur eiusmodi negatio vllò modo necessaria, cum omnia saluari possint per eiusmodi diuina decreta absquè eo quod ponatur noua ista genera obiectorum æterna & ab æterno

Auen.

fluentia (quales essent negationes durationum possibiliū ante productionem mundi) & cum alijs prædicatis incredibilibus.

180 Maior difficultas est; an saltem eiusmodi negationes verè sint in subiectis carentibus aliqua forma possibili, vt v. g. in aere, qui careat luce. Si enim dicamus cum quibusdam Recentioribus, & tenebras, & omnia alia, quæ à nobis explicantur nomine negatiuo, esse aliquam peculiarem formam absolutā positiuam, inherentem subiectis & ea perficientē, videmur nimis recedere à communi cōceptu & Philosophorum, & hominum. Neq. ex alia parte habemus vllum argumentum

Y 9

va-

validum huius sententiæ, quã-
doquidem vix apparet quem
alium usum & quam aliam
perfectionem haberent: eius-
modi entia positiua præter id
quod inueniretur in puris ne-
gationibus hoc est, *esse forma-*
le exclusiuum oppositi. Et cum
istæ negationes non sint inue-
tæ à Natura ad perficiendum
subiectum, sed potius sint ali-
quid necessario resultans ex
imbecillitate Naturæ non po-
tentis amplius perficere idem
subiectum, non apparet cur
debeant habere aliquam
perfectionem positiuam per
se intentam à Natura vt illi
recentiores contendunt. Ac-
cedit quod si S. Thomas exi-
stimans subsistentiam esse per-
fectionem positiuam naturæ

puta:

putauit absurdū, assumi naturā præexistentē, ne priuaretur aliqua perfectione, quā habebat, non minus putaret absurdū per infusionē gratiæ, & donorū supernaturalium priuari nos aliqua perfectione intrinseca præcedēti, quæ in ista sententia, quā impugnamus, eiusmodi donis esset opposita.

181. Ex alia parte cum istæ priuationes sæpè sint malæ, & odibiles formaliter nobis, videtur duriusculum eas identificare cum sola causa determinatè exclusiua formæ oppositæ, quæ causa sæpè nil aliud est, quam decretum Dei. Illud enim non videtur posse esse alicui malū, & odibile formaliter ratione sui, sed tantū effectiue, & ratione

eorum, quæ producit. Adde quod eiusmodi decreta sunt nobis extrinseca, & tamen videtur tam *bonum* quàm *malum* debere esse aliquid nobis intrinsecum: & sic non solum formæ, sed priuationes debent nobis inhærere. Maximè quia est communis sententia, peccatum habituale esse priuationem gratiæ, quod tamen univ- cuique inesse docet Tridentinum: quæ verba non sunt absque necessitate improprie, & metaphoricè sumenda.

182 Probabile ergo existimamus, eiusmodi priuationes nil aliud esse, quam relationes quasdam subiecto inhærentes, quarum terminus sit causa determinatè impeditiva illius formæ qua subiectum priua-

priuatur . Porro relationes
quas vocant *predicamentales*
generatim esse aliquid cōtra-
distinctum à duplici absoluto
multa suadent . Primò quidē
communis authoritas Aristo-
telis , & veterum Philosopho-
rum , qui , dum posuerunt re-
lationes , & impugnarunt in-
ter veteres Zenonē , inter Re-
centiores Ochamum , qui eas
negarūt , utiq. aliquid plus vo-
luerunt dari quā duo absoluta
cōparabilia à nobis per intelle-
ctum ; hoc enim sanæ fanæ
mentis inficiabatur . Secūdò
idem suadet ratio metaphysi-
ca . Possunt enim perfectissi-
mè , & comprehensiuè , saltem
diuinitus à nobis concipi per
duas cognitiones absolutas
duæ entitates v. g. duæ dura-
tio-

tio-

tiones quin intellectus certifi-
cetur de illarum coexistentia,
ergo hæc est prædicatum rea-
le distinctū ab entitate vtrius-
que, vt potè non cognitum
comprehensa entitate vtrius-
que.

183. Et quidem hoc præ-
dicatum videtur esse aliquid
indiuisibile, vt pote nō cogno-
scibile per duas cognitiones,
sed per vnam tantum; ergo
non potest identificari cum
duplici ente. Neque illa ve-
ritas, quæ attingitur per talem
cognitionem comparatiuam,
benè explicaretur per solum
diuersum modum tendendū,
quomodo explicatur claritas
vel firmitas cognitionis. Pro-
batur, nam per has non dici-
mur cognoscere *aliud*, sed ali-

ter. At quando cognoscimus
coexistentiam, *similitudinem*
&c. dicimur cognoscere *aliud*
& scire id, quod nesciebamus
antea. Id autem semper im-
portat aliquam diuersitatem
obiectiuam vel in re quam af-
firmamus, vel in obiecto mo-
tiuuo, per quod illam cognosci-
mus: vt v.g. dicimur aliud sci-
re, dum affirmamus Deum
esse sapientem, ac dum affir-
mamus eum esse potentem,
quia in primo casu cōcipimus
illū per ænigma sapiētis crea-
ti; & in secundo casu per enig-
ma potentis creati. quæ sunt
diuersa obiecta motiua reali-
ter distincta. In quo etiam
casu si res attentè cōsideretur,
affirmatur aliquid diuersum
realiter; nam quando affirmo

ex

ex. g. Deū esse sapientem, affir-
mo sub disiunctione confusa
aliquid, cui est applicabile
illud vniuersale *sapiens* con-
ceptum à me per ænigma sa-
pientiæ creatæ: & quamuis
dicerem *Deus habet sapientiam
infinitam*, nihilominus, cum
sapientia infinita non sit vns
cōceptus simplex, & proprius,
sed abstractiuus, & composi-
tus ex duplici conceptu gene-
rico, proinde per hanc prædi-
cationem prædicarem de illo
indeterminatè aliquid cōten-
tum sub hoc conceptu vni-
uersali *sapientia*, addendo ta-
men illi aliud prædicatum cō-
tentum sub hoc cōceptu vni-
uersali *infinitem*. At quando
dico *Deus est omnipotens*, affir-
mo de Deo aliquid indetermi-
natè,

natè, cui conueniat concep-
tus vniuersalis potentia: & il-
lud, quodcumque, sit affirmo
de Deo vniuersaliter in ordine
ad omnia. Et quoniam illi
duo conceptus vniuersales
sapientia & potentia habent
diuersa obiecta realia; ideo
dicor per illos affirmare de
Deo aliquid diuersū. Quod
non contingeret si ego ha-
berem cognitionem propriam
infinಿತæ sapientiæ, & infini-
tæ potentia; tunc enim
non possem affirmare de Deo
vnum sine alio, quippè quære
ipsa sunt idem. Sed hæc bre-
uiter indicamus tanquam nõ
necessaria ad rem nostram.
Cæterum nec fieri potest nec
intelligi, vt habeantur duæ
cognitiones, quarum altera

cer-

certificet de aliquo prædicato
de quonō certificat altera, & t
mē sint imagines, & affirma-
tiones eorūde planè obiectorū
realium. Et id multò euiden-
tius patet in comprehensione.

184 In super videtur no-
tum lumine naturæ, nos red-
di meliores, vel deteriores ex
coexistentia vel posterioritate
cum aliquibus alijs obiectis.
ex.g. perfectior est qui habet
cognitionem veram de re
præsenti, vel præterita; item
qui benè operatus est; quàm
qui caret denominatione pro-
ueniēte ex eiusmodi rebus ex-
trinsecis, vel præteritis. At om-
nis vera perfectio debet esse
adæquatè intrinseca. Ergo
hec denominatio relativa,
quæ dicitur *coexistentia*, vel

pa-

posterioritas, est aliquid nobis
intrinsecum adæquatè, & nō
partialiter identificatum cum
aliquo absoluto extrinseco.

185. Accedit, per eiusmodi
relationes optimè distingui
ex parte obiecti affirmationes
vel volitiones disiunctiuas à
collectiuis, & conditionatas
ab absolutis, quæ in contraria
sententia non possunt distin-
gui, nisi per diuersum modū
tendendi, quod est contra cō-
munem conceptum hominū.

Quoties enim affirmamus a-
liquod disiunctiuè, negamus re-
lationē coexistētię inter nega-
tionē vtriusq. partis. (Quomo-
do autē id verificetur quando
dicimus ex.g. *Petrus vel est, vel
non est*, nō pertinet ad hūc lo-
cū) Itē quādo affirmamus ali-
quid

quid conditionatè, negamus
coexistentiam inter conditio-
nem, & negationem obiecti
conditionati, non negata exi-
stètia ipsius cōditionis. Rursum
in hac sententia benè intel-
ligitur quid sit pulchritudo,
quæ placet per complacentiã
diuersam ab ea quam habe-
mus circa partes: deniq. quid
significet ex parte obiecti par-
ticula &.

186 Non obstat primò,
positis duobus absolutis ne-
cessariò resultare relationem.
atque adeò videri superuaca-
neū quidquam superaddere:
quamuis enim separabilitas
sit argumentum euidens di-
stinctionis, non tamen è con-
uerso inseparabilitas est argu-
mentum identitatis; alioquin
causa

causa necessaria vt potè inseparabilis à suo effectu , esset identificata cum effectu.

187 Non obstat secundò, ex hac sententia sequi vel actionem in distans, vel certè, causas naturales ab aliqua cōditiōe determinari ad effectum distantem, quod perindè repugnat experientiæ, & bono Vniuersi, ac si daretur actio physica in distans. Respondetur enim primo: si non datur vacuum in natura, nullam sequi ex hac sententia positionem effectus distantis absque simili effectu in spatio intermedio: Relatio enim vnica quæ resultat, est coexistentia & hæc producitur in omnibus rebus intermedijs, & accipit denominationem *similitudinis*

nis

nis, dissimilitudinis, paternitatis, filiationis, &c. pro varietate terminorum. Quod si Deus miraculosè poneret vacuum, hoc ipso se obligaret ad nouum miraculum in casu, in quo vellet aliquid aliud efficere, hoc est ad producendum aliquid ex vi conditionis distantis. Præterea eadem obiectio soluitur quia tum experientia, tum rationes à priori excludunt tantum illas actiones dependenter à conditione distantis, quæ sunt sensibiles, & possunt nocere vel prodesse in ordine ad conseruationem, & alias operationes. Cuiusmodi nõ est actio productiua relationis, vt potè quæ non est ens sensibile, aut cognoscibile nisi quando cognoscitur. tra-

traque extrema, neque corrupti-
ptium, aut productiuum
vllius alterius entis; & ideò il-
la actio productiua relationis,
quatenus talis non est prima-
riò intenta à natura, & pro-
pterea ad illam non dari motū
per se, obseruauit Aristoteles
14. metaph. c. 1. & ob similem
rationem quod scilicet repu-
gnantia actionis pendentis à
conditione distanti debeat ha-
bere locum tantummodò in
actione sensibili, & potēti no-
cere, hæc repugnantia non
officit aut locutioni Angeli-
cæ, aut nostræ erga Ange-
los.

188. Tertiò non obstat
ex hac sententia sequi proces-
sum in infinitum cum etiam
duæ relationes coexistent in
ter

ter se, & sic per aliam coexisten-
tiam si relatio coexisten-
tię distinguitur à terminis, hoc
enim argumentum facile sol-
uitur ex duobus principijs: al-
terum est, demonstrari à Ma-
thematicis combinationes re-
rum finitarum esse tantum
finitas; alterum est, Deum nō
posse impedire relationem si
vult vtrumque terminum,
quia secundum principia Di-
ui Thomę non potest velle
plura vt plura, sed plura qua-
tonus faciunt quid vnum, &
quid pulchrū per relationem.
Hoc vltimo posito paternitas,
& filiatio ex. g. inter Petrum,
& Franciscum non coexistit
per relationem distinctam,
quoniam non potest dari hæc
paternitas sine hac filiatio-
neque

neque è contrario, ac proinde
coexistūt essentialiter se ipsis.

184 Ex prædicta doctrina nō
solū cōsideranti patebit quo-
modo nō sequatur processus in
infinitū, sed etiam quid respō-
deat ex parte obiecti cōcepti-
bus numeralibus, de quo mul-
ta diximus *lib. 3. assertione 269*
& *seq.* nā duo ex. g. dicit conce-
ptū relationis coexistentiæ in-
ter vnū absolutū, & aliud, *tria*
dicit conceptum coexistentiæ,
reflexæ inter vnū & inter su-
prædictā relationē coexistentiæ
quæ est in duobus: & sic dein-
ceps. Et ideo benè Arist. 5. me-
taph. c. 14. dixit *sex* nō esse *bis*
tria, sed semel *sex*. nam iste cō-
ceptus *sex* non repræsentat
pro formali relationem quam
habet vnum ternariū ad aliud

Z

ter-

530 *Liber Quintus*
ternarium, sed relationes mu-
tuas inter quinarium, & unū;
licet non sit necessarium eas
distinctè concipere quoties se-
narium utcumque concipi-
mus sed tantum vbi concipi-
mus illum distinctè, & ideo
nemo potest habere conceptū
distinctissimū vllius numeri,
nisi cognoscat distinctè singu-
los numeros inferiores vsque
ad unitatem; quia omnes isti
conceptus includuntur ordi-
natim in conceptu distincto
immediati numeri maioris.

185 Item colligitur, non
solū dari relationem ad ter-
minum existentem, sed etiam
ad præteritum; quoniam hæc
pariter est aliqua denomina-
tio relatiua realis in qua mi-
litant omnia argumēta supra

con-

congesta. Non ita datur re-
latio realis ad futurum; nihil
enim creatū naturale est con-
nexum essentialiter cum re
futura. Et ideo benè Aristot.
negavit determinatam veri-
tatem, hoc est existentem, in
propositionibus de futuro cō-
tingenti. &c.

186 Et quamvis Deus ha-
beat nunc scientiam de om-
nibus futuris, cui scientiæ coe-
xistunt nostræ cognitiones, ta-
men censemus argumenta,
quæ probant relationem coe-
xistentiæ esse quid contradi-
stinctum ab extremis, non
probare dari duas relationes
in duobus extremis: esse qui-
dem ponendam relationem
peculiarem in vnoquoq. ex-
tremo, quando non est maior

Z 2 ratio

ratio vnius, quam alterius, si aliquid obstat, sufficere relationem intrinsecam in vno extremo, à quâ alterum denominetur extrinsecè. Cuius rei aptum exemplum petitur ab vnione, quippè quæ in rebus quis cõpositis ponitur intrinseca vtrique parti vnitæ, at in Christo ex peculiari ratione ponitur intrinseca soli humanitati.

187 Hoc posito probabilius est res creatas non habere relationem intrinsecam ad illos actus diuinos, qui respiciunt futurum, tum ne sit aliquid naturaliter in creatura nunc quo posito tollatur indifferentia futuri: tũ etiam quia deberent istæ relationes esse infinitæ; quare putamus, sicut

sicut decreta Dei non operantur quodcumque sunt, sed pro ea differentia temporis, quam respiciunt obiectiuè; ita tunc primò determinare relationem in creaturis ad se ipsa; antea verò coexistentiam inter ipsa decreta, & creaturas esse denominationem extrinsecā à coexistentia inter prædicta decreta, & visionem Dei de tali obiecto creato, quæ coexistentia debet pariter esse aliquid indiuisibile, & relatiuum seu tertium, seu constitutum in altero eorum, quod essentialiter reflectat supra alterum. Quæ sufficiat indicasse. Item denominatio *futuri* in Antichristo ex.g. respectu huius tē-

poris non est aliqua relatio
 existens nunc ad Antichristum
 (præscindimus nunc à reue-
 latione Dei supernaturali, quæ
 habet essentialem ordinem
 ad Antichristum futurum) sed
 est denominatio ab ipsa rela-
 tione quæ habebit Antichri-
 stus respiciente hanc duratio-
 nem nunc præsentem tanquæ
præteritam respectu sui.

188 Indicata breuiter hac
 doctrina de negationibus, &
 relationibus, probabile est pri-
 uationes formarum possibili-
 in subiectis hoc est verificatiua
 formale propositionum qui-
 bus aliquam possibilem for-
 mam de subiectis negamus
 nil aliud esse vniuersim, quam
 relationem aliquam positua
 inhæ.

inhærentem subiectis, & respicientem id à quo ultimò subiectum determinatur ad cærendum tali forma. Quod determinatum si non est aliquid creatum, semper saltem est aliquod decretum Dei. Quod si obijcias, nos experiri negationes (ex.g. experiri me nunc non videre Petrum) & tamen non experiri eiusmodi relationes ad decreta diuina: Respondemus, procul dubio nos non experiri negationes in se ipsis concurrentibus ad cognitionem experimẽtalem sui aut per se, aut per species proprias. sicut experimur obiecta positiua: id namque neque affirmant, neque affirmare possunt illi qui eiusmodi negationes admittunt, si enim

Z. 4. nega-

negatio non est ens, nō potest
efficere in genere causæ obie-
ctiuæ cognitionem, aut speciē
sui : sed debent asserere nega-
tiones eiusmodi esse meras
conditiones, quibus positis re-
sultet ipsa evidens cognitio
negatiua recedens ab objecto
positiuo per modum fugæ. Di-
cimus ergo, nos experiri ne-
gationes, quando sine ullo di-
scursu certificamur de verita-
te alicuius propositionis ne-
gatiuæ contingentis. Id autē
accidit quoties cogitamus de
illis objectis quæ si existerent,
haberent ex natura sua cogno-
sci à nobis experimentaliter
in se ipsis, cuiusmodi sūt om-
nes nostri actus intentionales.
Hoc enim ipso quòd hæc ob-
iecta repræsententur nobis per
spe-

cies abstractiuas dumtaxat,
determinamur ad negandam
certissimè illorum existentia;
nō quia aliquid experiamur,
sed potius quia nihil experi-
mur: intelligendo ly *quia* nō
vt significans motiuum, nam
recurreret obiectio, sed vt si-
gnificans conditionem.

189. Consequenter ad su-
pradicta principia asserimus,
si existentia non distinguitur
ab essentia & si totalitas non
est aliquid distinctum à parti-
bus, subsistentiam nil aliud
addere supra integritatem na-
turæ substantialis, quàm rela-
tionem ad diuinum decretum
nolens vnire illam naturam
cum alio supposito: quæ rela-
tio est substantia vt *quo*, vt di-
ximus de vnione; & cum sit

Z 5 ali-

aliquid positivum potest esse
ultimum complementum en-
tis substantialis multò rationa-
bilius, quàm si esset pura nega-
tio. Illa enim relatio est ali-
qua perfectio licet non sit per-
fectio primariò intenta à na-
tura vt diximus, & ideo est ta-
lis vt si ponatur forma oppo-
sita, non censeatur subiectum
priuari aliquo bono connatu-
rali, hoc est tali bono,
quod natura pri-
mariò inten-
dat illi sub-
iecto.

